

YARALANMALARDA İLK YARDIM

Kimse müdahale edemedi

Sırtındaki bıçakla getirildiği iki hastanede Gözde G.'ye müdahale edilemedi. Ve sonunda Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi'ndeki başarılı bir operasyonla bıçak çıkarıldı.

Hastaneye bu halde geldi!

Kız kardeşinin sırtına sapladığı bıçak omuriliğine yakın bir yerdeydi. Neyse ki birileri o bıçağı çekmeye niyet etmeden onu hastaneye götürdü.

ALİ GÜLERYÜZ Adana DHA

Hatay'ın Dörtyol ilçesinde tartıştığı kardeşi tarafından yaralanan Gözde G. (18) hastaneye sırtındaki bıçakla geldi. Evde kimsenin bulunmadığı bir sırada M. G. (16) ablasıyla tartışmaya başladı. Tartışmanın büyümesi üzerine M. nutfaktan aldığı ekmek bıçağını ablasının sırtına sapladı. Yaralı halde dışarı çıkan Gözde G., komşuları tarafından sırtındaki bıçak çıkarılmadan

Dörtyol Devlet Hastanesi'ne götürüldü. Omuriliğe yakın bir yerde bulunan bıçak çıkarılmayınca genç kız Adana Numune Hastanesi'ne sevk edildi. Röntgen filmleri çekilen Gözde, operasyonun riskli olması nedeniyle Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi'ne gönderildi. Gözde G. "Kardeşim beni sevmiyor. Aramızda çok sık tartışma çıkar" dedi.

Sırtındaki bıçak ameliyatla çıkartılan Gözde G.'nin sağlık durumunun iyi olduğu açıklandı.

YARA

Yara, bir travma sonucu deri ya da mukoza bütünlüğünün bozulmasıdır.

Derinin koruma özelliği bozulacağından **mikrop kapma** riski artar.

YARA ÇEŞİTLERİ

Kesik yaralar:

- Bıçak, çakı, cam vb. kesici aletlerle oluşan yaralardır,
- Yara kenarları düzgündür,
- Genellikle basit yaralardır.

Ezikli yaralar:

- Kütlesel cisimlerin (taş, yumruk, sopa vb.) şiddetli çarpması ile oluşur,
- Yara kenarları eziktir,
- Fazla kanama olmaz, ancak doku zedelenmesi ve hassasiyet vardır.

YARA ÇEŞİTLERİ

Delici yaralar:

- Uzun ve sivri aletlerle oluşur,
- Derinlik önemlidir,
- İç kısımdaki doku ve organlar da zarar görebilir,
- Tetanoz tehlikesi vardır.

Parçalı yaralar:

- Çekme etkisi ile oluşur,
- Doku ile ilgili tüm organ ve saçlı deri de zarar görebilir.

YARA ÇEŞİTLERİ

Mikroplu (kirli) yaralar:

- Gecikmiş yaralar (6 saatten fazla),
- Dikişleri ayrılmış yaralar,
- Kenarları muntazam olmayan yaralar,
- Çok kirli ve derin yaralar,
- Ateşli silah yaraları,
- Isırma ve sokma ile oluşan yaralar,

YARALANMALAR

Yaralanmaların genel belirtileri;

- Ağrı,
- Kanama,
- Yara kenarlarının ayrılması,

Tüm yaralanmalarda **TETANOS** açısından önlem alınmalıdır.

YARALANMALARDA İLK YARDIM

- Hasta/yaralının yaşam bulguları değerlendirilir (**ABC**),
- Yara değerlendirilir (oluş şekli, süresi, yabancı cisim varlığı, kanama vb.),
- Kanama durdurulur, yaranın üzeri kapatılır,
- Hasta/yaralının sağlık kuruluşuna gitmesi sağlanır,
- **Tetanos** konusunda uyarıda bulunulur,
- **Yaradaki yabancı cisimlere dokunulmaz!**

CİDDİ YARALANMALAR

- Kenarları 2 - 3 cm. den daha fazla ayırık olan,
- Kanaması durdurulamayan,
- Kas ve kemiğin görüldüğü,
- Delici aletlerle oluşan,
- Yabancı cisim saplanmış olan,
- İnsan ve hayvan ısırıkları,
- Görünürde iz bırakma ihtimali olan yaralar.

CİDDİ YARALANMALARDA İLK YARDIM

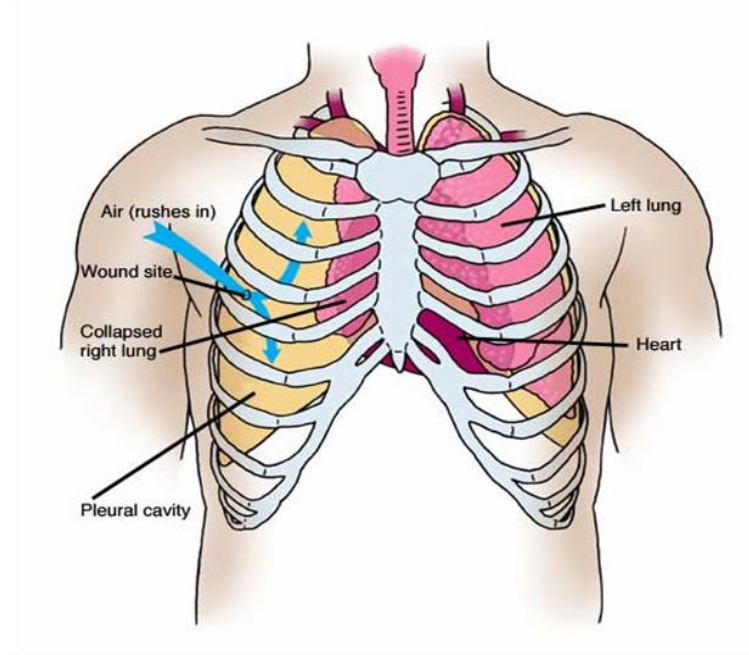
- **Yaraya saplanan cisimler çıkarılmaz.**
- Yarada kanama varsa durdurulur,
- Yara içi kurcalanmaz,
- Yara temiz, nemli bir bezle örtülür,
- Yara üzerine bandaj uygulanır,
- Tıbbi yardım istenir (**112**).

DELİCİ GÖĞÜS YARALANMALARI

Belirtileri;

- Yoğun ağrı,
- Solunum zorluğu,
- Morarma,
- Kan tükürme,
- Yarada nefes alıyor görüntüsü.

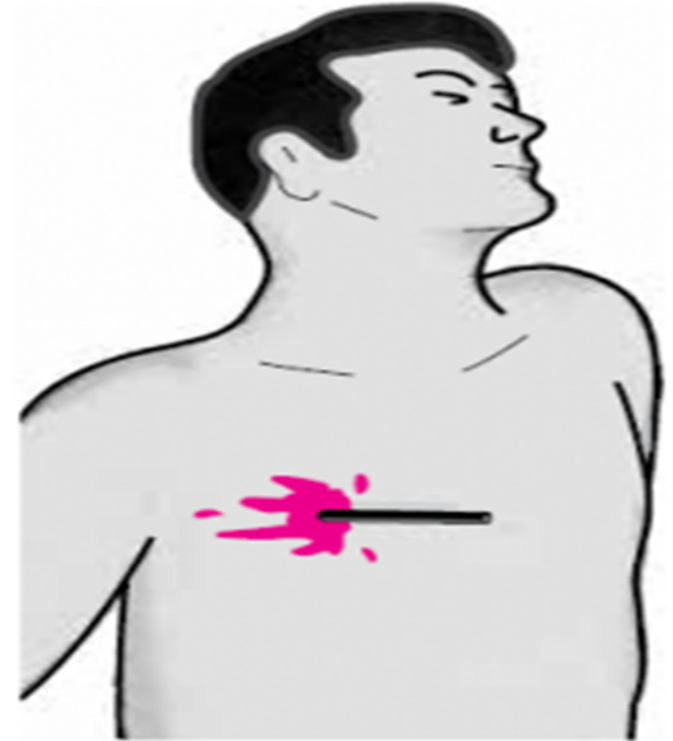
DELİCİ GÖĞÜS YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- Hasta/yaralının bilinç kontrolü yapılır,
- Hasta yaralının yaşam bulguları **(ABC)** değerlendirilir,
- Yara üzeri tercihen plastik poşet vb. sarılmış bez ile kapatılır,
- Nefes alma sırasında yaraya hava girmesini engellemek, nefes verme sırasında havanın dışarı çıkmasını sağlamak için yara üzerine konan bezin bir ucu açık bırakılır,

DELİCİ GÖĞÜS YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- Bilinç açık ise hasta/yaralı **yarı oturur** pozisyonda tutulur,
- Hasta/yaralıya ağızdan hiçbir şey verilmez,
- Hasta/yaralının yaşam bulguları sık sık kontrol edilir,
- Şok önlemleri alınır,
- Tıbbi yardım istenir (**112**).

DELİCİ KARIN YARALANMALARI

- Karın bölgesindeki organlar zarar görebilir,
- İç ve dış kanamaya bağlı şok gelişebilir,
- Karın tahta gibi sert ve çok ağrılı ise durum ciddidir,
- Bağırsaklar dışarı çıkabilir.

DELİCİ KARIN YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- Hasta/yaralının bilinç kontrolü yapılır,
- Hasta/yaralının yaşam bulguları kontrol edilir,
- **Dışarı çıkan organlar içeri sokulmaya çalışılmaz, üzerine geniş ve nemli temiz bir bez örtülür,**

DELİCİ KARIN YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- **Bilinç yerinde ise sırt üstü pozisyonda bacaklar bükülmüş olarak yatırılır,**
- Isı kaybını önlemek için hasta/yaralının üzeri örtülür,
- Ağızdan yiyecek ya da içecek bir şey verilmez,
- Yaşam bulguları sık sık izlenir,
- Tıbbi yardım istenir. **(112)**

DELİCİ KARIN YARALANMALARINDA İLK YARDIM

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

Trafik kazalarında ölümlerin **%80'i kafatası ve omurga yaralanmaları sonucu oluşmaktadır.**

Bel kemiğindeki yaralanmalarda omurgada ani sıkışma ya da ayrılma meydana gelebilir.

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

Çeşitleri;

- Saçlı deride yaralanmalar
- Kafatası, beyin yaralanmaları;
 - * Kafatası kırıkları
 - * Yüz yaralanmaları
 - * Omurga (bel kemiği) yaralanmaları

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

Nedenleri;

- Yüksek bir yerden düşme,
- Baş ve gövde yaralanmaları,
- Otomobil ve bisiklet kazaları,
- Spor ve iş kazaları,
- Yıkıntı altında kalma.

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

Belirtiler;

- Bilinç düzeyinde deęişmeler,
- Hafıza değişiklikleri ya da hafıza kaybı,
- Bařta, boyunda ve sırtta ağrı,
- Elde ve parmaklarda karıncalanma ya da his kaybı,
- Vücudun herhangi bir yerinde tam ya da kısmi hareket kaybı,

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

- Baş ya da omurgada şekil bozukluğu,
- Burun ve kulaktan beyin omurilik sıvısı ve kan gelmesi,
- Baş, boyun ve sırtta dış kanama,
- Sarsıntı,
- Denge kaybı,
- Kulak ve göz çevresinde morluk.

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

Hastada hiçbir belirti yoksa bile;

- Yüz ve köprücük kemiği yaralanmalarında,
- Tüm düşme vakalarında,
- Trafik kazalarında,
- Bilinci kapalı tüm hasta/yaralılarda,

**Kafatası ve Omurga Yaralanması var olduğu
düşünülmelidir!!!**

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- Bilinç ve diğer yaşam bulguları değerlendirilir,
- Tıbbi yardım için **112** aranır,
- Bilinci açıksa; hasta/yaralının hareket etmemesi sağlanır,
- Herhangi bir tehlike söz konusu ise ayaklarından tutularak düz pozisyonda sürüklenir .

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- Hasta/yaralının olay yerinde, taşıma ve sevki sırasında; baş-boyun-gövde ekseninin bozulmamasına ve sarsıntıya maruz kalmamasına dikkat edilmelidir.
- Tüm yapılanlar ve hasta yaralı hakkındaki bilgiler kaydedilip, gelen ekibe bildirilmelidir.
- Hasta / yaralı asla yalnız bırakılmamalıdır.

